

Zasady oceniania wewnątrzszkolnego z wiedzy o społeczeństwie –zakres rozszerzony dla absolwentów szkoły podstawowej w Zespole Szkół nr 1 im. KEN w Nowym Sączu

I. Ogólne zasady oceniania z przedmiotu.

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości poprzez rozpoznanie poziomu i postępów w opanowaniu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych. Wymagania edukacyjne formułowane są na podstawie podstawy programowej.
2. Ocenie podlegają formy aktywności ucznia wymienione w tym dokumencie, przy czym za obowiązkowe uznaje się testy, sprawdziany i odpowiedzi ustne.
3. Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia i jemu służy, podlega jednak ocenie jego zawartość merytoryczna i sposób prowadzenia.
4. Nauczyciel zapowiada pracę klasową z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem wpisując ją do dziennika.
5. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych to ma obowiązek napisać ją w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.
6. Ocenę niedostateczną z pracy klasowej uczeń może poprawić na własną prośbę tylko jeden raz w terminie ustalonym przez nauczyciela nie dłuższym niż 2 tygodnie od uzyskania oceny.
7. Oceny z poprawy klasówek zostają wpisane do dziennika.
8. Krótkie sprawdziany (kartkówki) i odpowiedzi ustne, z których uczeń otrzymał ocenę niedostateczną nie podlegają poprawie.
9. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.
10. Kartkówki mogą obejmować materiał co najwyżej z trzech ostatnich lekcji, nie są traktowane jak zadanie klasowe i nie muszą być zapowiedziane.
11. Nie ocenia się uczniów do trzech dni po dłuższej, usprawiedliwionej, trwającej co najmniej tydzień nieobecności w szkole, pod warunkiem, że uczeń zgłosił to przed lekcją.
12. Uczeń ma prawo do jednokrotnego zgłoszenie braku podręcznika, zadania lub zeszytu (w półroczu). Fakt ten należy zgłosić niezwłocznie po sprawdzeniu obecności w klasie. (nie dotyczy sprawdzianów i lekcji powtórzeniowych.)
13. Uczeń, który opuścił co najmniej 50% obowiązkowych zajęć z przedmiotu może nie być klasyfikowany.
14. Oceny z testów i sprawdzianów wpisywane są do dziennika na czerwono, z kartkówek na zielono, pozostałe oceny według ustaleń nauczyciela.
15. Wszystkie oceny otrzymane przez ucznia są jawne.
16. Prace uczniów są przechowywane do końca roku szkolnego i udostępniane uczniom i rodzicom do wglądu.

II. Formy pracy na zajęciach:

1. Metody podające (wykład informacyjny; pogadanka; opowiadanie; opis; prelekcja; anegdota; odczyt; objaśnienie lub wyjaśnienie).
2. Metody problemowe (wykład problemowy; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; aktywizujące /metoda przypadków; metoda sytuacyjna; inscenizacja; gry dydaktyczne: symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne; seminarium; dyskusja dydaktyczna: związana z wykładem, wielokrotna, okrągłego stołu, burza mózgów, panelowa, metaplan/).
3. Metody eksponujące (film; sztuka teatralna; ekspozycja; pokaz połączony z przeżyciem).
4. Metody programowane (z użyciem komputera; z użyciem podręcznika programowanego).

III. Obszary oceniania z wiedzy o społeczeństwie

W Przedmiotowym Systemie Oceniania będą oceniane następujące elementy wiedzy, umiejętności i postawy.

1. Wiadomości i ich rozumienie

- wykazywanie związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, kulturowo – społecznego
- porównywanie różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych
- gromadzenie informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł

2. Umiejętności

- rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową,
- kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich,
- kształtowanie szacunku do własnego państwa i symboli narodowych,
- dostarczanie wzorców osobowych, wprowadzanie ucznia w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu uczciwego, aktywnego, świadomego

3. Tworzenie informacji

- wskazanie podobieństw i różnic pomiędzy wydarzeniami z kraju i na świecie
- formułowanie oceny i jej prezentacja
- krytyczna analiza i ocena różnych interpretacji współczesnej sceny politycznej
- wskazanie podobieństw i różnic pomiędzy zjawiskami i procesami
- dobór argumentów niezbędnych do uzasadnienia opinii

IV. Sposoby dokumentowania informacji o uczniu:

1. odpowiedź ustna
2. sprawdziany i testy
3. zadania domowe
4. kartkówki
5. aktywność na lekcji, prezentacje
6. uczestnictwo w konkursach przedmiotowych
7. informacja o nieprzygotowaniu z trzech ostatnich lekcji

V. Sposoby sprawdzania postępów ucznia i ich częstotliwość:

Sprawdzenie stopnia znajomości i rozumienia materiału dydaktycznego z trzech ostatnich lekcji	Odpowiedź ustna lub kartkówki min. 1 w półroczu
Testy i sprawdziany	Po każdym dziale programowym, min. 1 w półroczu
Zaangażowanie w tok lekcji, umiejętność pracy zespołowej	Na każdej lekcji
Samodzielność w zdobywaniu informacji	Wg uznania nauczyciela
Prace domowe (referaty, plakaty, wypracowania)	Wg uznania nauczyciela

Forma oceny

- cyfrowa — bieżąca z „+” i „-”
- opisowa – ustna jako komentarz do odpowiedzi, zadania lub jako recenzja pracy
- punktowa – przy testach i sprawdzianach przeliczana na ocenę cyfrową zgodną z ZOW
- graficzna – stawianie znaków np., bz (brak zeszytu)

VI. Kryteria oceniania

1. Kryteria odpowiedzi ustnej

Zakres wiadomości i umiejętności, Sposób prezentacji: adekwatność odpowiedzi do pytania, umiejętność formułowania myśli i poprawności wypowiedzi, samodzielność odpowiedzi i sposób prezentacji problemu oraz użycie prawidłowych pojęć historycznych

2. Kryteria oceny wypowiedzi pisemnej

Rozwiązywanie testów zawierających różnorodny typ zadań sprawdzających zarówno stopień opanowania wiedzy jak i jej rozumienia

Pisemny sprawdzian wiadomości sprawdzający wielopłaszczyznowe rozumienie problemu i umiejętność pisania wypracowań z wiedzy o społeczeństwie

3. Kryteria oceny punktowej przeliczanej na ocenę cyfrową przy testach, sprawdzianach i kartkówkach

100 % – 95% punktów – celujący

94% – 86% punktów – bardzo dobry

85 % – 70% punktów – dobry

69% – 51% punktów – dostateczny

50% – 35% punktów – dopuszczający

34% – 0 punktów – niedostateczny

4. Udział w konkursach:

- Szkolnych - ocena cząstkowa bardzo dobry
- Zajęcie I, II miejsca w konkursie szkolnym - ocena cząstkowa celujący.
- W konkursie na szczeblu rejonowym - cząstkowa ocena celujący
- Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponad wojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

5. **Wkład pracy ucznia** ocenia nauczyciel na podstawie obserwacji w ciągu całego półrocza biorąc pod uwagę między innymi zainteresowanie ucznia przedmiotem, frekwencję na zajęciach, postępy ucznia. Na tej podstawie nauczyciel może podnieść ocenę półroczną ucznia lub końcoworoczną o stopień.

VII. Kryteria ocen z wiedzy o społeczeństwie:

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- a) ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, ale opanował elementarne umiejętności konieczne dla dalszego etapu kształcenia.
- b) rozumie polecenia nauczyciela, choć w niepełnym stopniu,
- c) opanował podstawową wiedzę i umiejętności określone w programie w stopniu ograniczonym,
- d) potrafi samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykonać proste zadania,
- e) jest w stanie, z pomocą nauczyciela, zaprezentować wyniki swojej pracy ustnie i pisemnie,
- f) opanował wiedzę określoną w programie w niepełnym zakresie,
- g) korzystając z pomocy nauczyciela, nazywa oraz klasyfikuje poznane pojęcia, zjawiska, procesy, osoby, podstawowe dokumenty,
- h) wypełnia druki urzędowe.
- i) w trakcie odpowiedzi ustnych uczeń ma poważne luki w wiedzy i umiejętnościach, ale przyswoił je w stopniu nieco poniżej wymagań podstawowych.
- j) uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: potrafi tworzyć pracę na temat, ale w zakresie podstawowych wiadomości, temat tylko częściowo opisany, zdarzają się zastosowania pojedynczych umiejętności, często brak wniosków i uzasadnień, słownictwo fachowe ubogie i naiwne.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- a) ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości z WOS – u i ograniczoną umiejętnością ich analizy.
- b) opanował podstawową wiedzę i umiejętności określone w programie,
- c) rozumie polecenia,
- d) potrafi samodzielnie wykonać proste zadania,
- e) odnajduje podstawowe informacje w różnych źródłach,
- f) umie hierarchizować i selekcjonować poznane fakty i zjawiska,
- g) bierze udział w pracach zespołowych i jest aktywny we współpracy,
- h) samodzielnie przedstawia wyniki własnej pracy zarówno ustnie jak i pisemnie,
- i) potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy w praktyce,
- j) poprawnie pisze pisma, wnioski, skargi.
- k) uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: potrafi tworzyć prace na temat, stosując błędne pojęcia naukowe, występują błędy w doborze materiału ograniczonego do podstawy programowej, nie wykazuje orientacji w aktualnej problematyce społeczno – polityczno – gospodarczej, niechętnie ocenia fakty, wykazuje słaby poziom wnioskowania, mechanicznie odtwarza wiedzę.

Ocena dobra

Uczeń:

- a) ma wiedzę i umiejętności z WOS – u określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach odtwórczo, ale logicznie potrafi formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty.
- b) opanował wiedzę określoną w programie,
- c) poprawnie i zrozumiale prezentuje zagadnienia omawiane na lekcji,
- d) formułuje wnioski,

- e) jest aktywny na lekcji,
- f) umie wykorzystać wiedzę w praktyce w sposób poprawny,
- g) formułuje własne stanowisko i go broni na forum,
- h) interpretuje dane zawarte w różnych źródłach informacji i na tej podstawie potrafi rozwiązać konkretny problem,
- i) uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: w pracach pisemnych rozwija temat, zawiera w nich prawidłowy zakres rzeczowy i problemowy, opanował wiadomości i umiejętności w zakresie programu, przedstawił różne sfery składające się na wiedzę o społeczeństwie, uczeń posiadał umiejętność właściwej hierarchizacji, przedstawia związki przyczynowo – skutkowe, analizuje zjawiska, które mają charakter ciągły i spójny, chociaż czasami odwrotny, poprawnie rozumie i stosuje pojęcia, kreatywność na słabym poziomie, wiedza merytoryczna oparta na podręczniku.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- a) ma wiedzę i umiejętności z WOS – u określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych, wykazuje się umiejętnością analizowania i interpretacji wydarzeń, dokonywaniem ich twórczego oceniania oraz wnioskowania.
- b) wykazuje zainteresowanie problematyką przedmiotu, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje.
- c) opanował pełną wiedzę z zakresu podstawy programowej i potrafi ją wykorzystać w różnych sytuacjach, d) samodzielnie szuka informacji, potrafi je hierarchizować, selekcjonować oraz analizować,
- d) ocenia rozmaite zjawiska oraz uzasadnia własne zdanie,
- e) skutecznie wykorzystuje poznaną wiedzę oraz opanowane umiejętności w życiu publicznym
- f) wykazuje się aktywnością na forum klasy, szkoły oraz poza nią.
- g) uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: posiada ogólne wiadomości i umiejętności z zakresu nauk społecznych, podstawy teoretyczne i praktyczne oparte na najwyższym poziomie programowym i podręcznikowym, żywo zainteresowany aktualną problematyką społeczno – polityczną i gospodarczą.

Ocen celująca

Uczeń:

- a) ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową
- b) wykazuje się pełną znajomością faktografii i terminologii przedmiotu, umie prezentować i uzasadnić własne stanowisko,
- c) uczestniczy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- d) wykazuje się aktywnością na terenie szkoły oraz poza nią,
- e) chętnie podejmuje się zadań dodatkowych,
- f) samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu danej klasy i proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy.
- g) uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: posiada erudycyjną wiedzę z zakresu dyscyplin WOS, w pracach pisemnych ujmuje wiele sfer składających się na wiedzę o społeczeństwie, tj. socjologia, politologia, prawo, stosunki międzynarodowe, stosuje hierarchizację materiału w dłuższych i krótszych okresach, umiejętnie posługuje się związkami przyczynowo – skutkowymi i przestrzenno – czasowymi, posiada zdolność do szczegółowej analizy poszczególnych faktów i zjawisk, samodzielnie ocenia zjawiska.

VIII. Ustalenie oceny za I półrocze i oceny rocznej:

Przy ustaleniu oceny semestralnej i końcoworocznej bierze się pod uwagę przyrost wiedzy, umiejętności i wkład pracy ucznia, przy czym za najistotniejsze uznaje się oceny z testów i sprawdzianów.

IX. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna: (zgodnie z zapisem w Statucie ZS nr 1)

Fragmety ze Statutu ZS nr 1:

1. Uczeń lub jego rodzic mają prawo ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny z obowiązkowych zajęć edukacyjnych w terminie nie dłuższym niż 2 dni od otrzymania informacji o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1:
 - 1) może być przekazany do nauczyciela uczącego za pomocą dziennika elektronicznego;
 - 2) musi zawierać uzasadnienie oraz określenie oceny, o jaką uczeń się ubiega, z zastrzeżeniem, że chodzi o ocenę o 1 stopień wyższą od oceny przewidywanej.
3. O podwyższenie oceny może ubiegać się uczeń, który:
 - 1) nie opuścił bez usprawiedliwienia żadnej godziny lekcyjnej z przedmiotu, z którego

- zamierza uzyskać ocenę wyższą;
- 2) przystąpił do wszystkich prac kontrolnych z przedmiotu;
 - 3) aktywnie uczestniczył we wszystkich formach danych zajęć na miarę swoich możliwości.
4. W przypadku uznania zasadności wniosku nauczyciel wyznacza zakres wiedzy i umiejętności, którymi musi wykazać się uczeń wnioskujący o podwyższenie oceny.
 5. Ustalona ocena nie może być niższa od przewidywanej.
 6. W przypadku odmowy ze strony nauczyciela wszczęcia procedury podwyższenia oceny przewidywanej, uczeń lub jego rodzic ma prawo tego samego dnia zwrócić się z prośbą o umożliwienie podwyższania oceny – do dyrektora szkoły, który ma obowiązek rozpoznać sprawę w ciągu 2 dni roboczych.

X. Sposób informowania rodziców o efektach pracy dzieci

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel poprzez uczniów informuje rodziców o kryteriach oceniania
2. Informacja o postępach w nauce jest przekazywana rodzicom poprzez wychowawcę na zebraniu (w formie kartki z ocenami).
3. Nauczyciel obowiązany jest ocenić pisemne prace uczniów w terminie 2 tygodni od ich napisania.
4. O uzyskanych efektach nauczyciel informuje rodziców wpisując ocenę do zeszytu przedmiotowego, przekazując informacje o wynikach w nauce i frekwencji wychowawcy oraz godzin przeznaczonych dla rodziców.
5. O zagrażającej rocznej ocenia niedostatecznej uczeń i jego rodzice informowani są na 7 dni przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.

XI. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: (zgodnie z zapisem w Statucie ZS nr 1)

XII. Prawa i obowiązki ucznia, nauczyciela i rodzica

1. Uczeń ma prawo :
 - do znajomości kryteriów oceniania
 - do egzaminu sprawdzającego
 - do otrzymania uzasadnienia oceny
2. Uczeń ma obowiązek :
 - uzupełnienia braków wiadomości i umiejętności
 - przestrzegania ustalonych reguł
3. Prawa rodziców:
 - do znajomości kryteriów i wymagań
 - do jawności oceny i jej umotywowania
 - do wglądu w pracę swojego dziecka
 - do znajomości form i częstotliwości sprawdzianów
 - oczekiwać od nauczyciela wskazówki , co do sposobu pomocy dziecku
 - znać drogi odwoławcze
4. Prawa nauczyciela:
 - oczekiwać od ucznia respektowania ustalonych reguł
 - współdziałania z rodzicami
 - oczekiwać pomocy od dyrektora i psychologa

XIII. Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie stosowany w trakcie zdalnego nauczania

1. Zajęcia edukacyjne i wychowawcze są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.
2. Ustalony jest zakres materiału, uwzględniający realizację podstawy programowej, równomierne obciążenie ucznia zajęciami w danym dniu, zróżnicowanie zajęć, czy możliwości psychofizyczne ucznia.
3. Wykorzystane zostaną różnorodne metody i techniki kształcenia:
 - materiały przesłane poprzez dziennik elektroniczny, które mogą być dodatkowo umieszczone w ustalonym, udostępnionym uczniom miejscu
 - audiowizualne środki przekazu, m.in. programy telewizyjne,
 - środki multimedialne, m.in. prezentacje multimedialne
 - platformy edukacyjne,
 - interaktywne materiały dydaktyczne: aplikacje dostępne w Internecie i na telefonie
4. Materiały edukacyjne są przesyłane poprzez e- dziennik i komunikatory internetowe, oraz mogą być dodatkowo udostępniane w innej formie.
5. Uczeń zobowiązany jest:
 - uczestniczyć w lekcjach prowadzonych
 - systematycznie korzystać z e- dziennika, czytać wiadomości i realizować zalecenia nauczycieli
 - systematycznie realizować materiały zlecone przez nauczyciela,
 - korzystać z narzędzi dydaktycznych zgodnie z ich przeznaczeniem,
 - przeczytać zalecone materiały, teksty źródłowe,
 - odsyłać nauczycielowi opracowane materiały poprzez e- dziennik, na adres e-mail, platformę moodle lub w inny możliwy sposób
 - przestrzegać zasad BHP podczas pracy,
 - w przypadku trudności z realizacją materiału/zadania niezwłocznie poinformować o tym nauczyciela w celu ustalenia form i metod pomocy
6. Nauczyciele zobowiązani jest l:
 - wskazać uczniowi sposób i formę realizacji zagadnień,
 - wspierać ucznia w procesie dydaktycznym,
 - motywować do systematycznej pracy,
 - wykorzystać w kształceniu na odległość różnorodne metody, formy i techniki uwzględniające możliwości ucznia
 - monitorować i sprawdzać wiedzę uczniów oraz postępy w nauce,
 - informować ucznia o sposobie sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz oceniania jego osiągnięć edukacyjnych
7. Ocenie podlegają formy sprawdzania wiedzy i umiejętności: karty pracy, zadania domowe, kartkówki , sprawdziany, prezentacje, projekty , odpowiedzi ustne, aktywność
8. Oceny są na bieżąco wpisywane do dziennika elektronicznego, a rodzic ma obowiązek systematycznie się z nimi zapoznawać.

XIV. Tryb i sposoby oceniania

1. Uczeń zobowiązany jest systematycznie realizować lekcje, sumiennie przygotowywać się do zajęć tj. odrabiać zadania pisemnie, przygotowywać zalecony materiał w formie notatek wpisywanych do zeszytu przedmiotowego.
2. Uczeń zobowiązany jest do bezpiecznego korzystania z narzędzi zgodnie z ich przeznaczeniem oraz bezwzględnego przestrzegania zasad BHP.
3. Uczeń zobowiązany jest przeczytać zalecone materiały, teksty źródłowe oraz zapoznać się z materiałami zamieszczonymi na YouTube wskazanymi przez nauczyciela poprzez wysłany link.
4. Uczeń ma obowiązek korzystać z podręcznika, e-podręcznika, materiałów i tekstów źródłowych w czasie pracy zdalnej.
5. Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny z testu. Oceny z innych form aktywności nie podlegają poprawie.
6. Nauczyciel ocenia odpowiedź ustną w formie audiowizualnej w ustalonym terminie.
7. W odpowiedziach ustnych ocenia się: rozumienie polecenia i zgodność wypowiedzi z tematem, swobodę i płynność wypowiedzi, znajomość faktografii, prawidłowe stosowanie pojęć historycznych oraz umiejętność myślenia przyczynowo-skutkowego.
8. Prace pisemne mają formę testu zawierającego różne typy zadań.
9. Ćwiczenia nie są zadawane z lekcji na lekcję. Uczeń jest zobowiązany przesać pisemną pracę domową w ustalonym terminie. Jeżeli tego nie zrobi, nauczyciel wyznacza drugi termin. Nieoddanie w nim pracy skutkuje oceną niedostateczną.
10. Pracą domową jest również przeczytanie wiadomości z podręcznika, e-podręcznika lub obejrzenie wskazanego filmu dokumentalnego.
11. Prace uczniów są przekazywane w wersji elektronicznej lub w innej ustalonej formie, a uczeń ma obowiązek zapoznać się z zaleceniami dotyczącymi samokształcenia
12. Udostępnione materiały pozostają do wyłącznego wglądu dla nauczyciela, ucznia.
13. Rodzice są informowani o wynikach i postępach ucznia poprzez dziennik elektroniczny
14. Uczeń może uzyskać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z wiedzy o społeczeństwie, jeśli spełnia warunki określone w Zasadach Wewnętrznego Oceniania.